

Asia: VN/18993/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi rakennusten energiatehokkuudesta

Laki rakennusten energiatehokkuudesta

Kommenttini 1 §:ään – *Lain soveltamisala*

-

Kommenttini 2 §:ään – *Määritelmät*

-

Kommenttini 3 §:ään – *Energiatehokkuuden vähimmäisvaatimukset muissa kuin asuinrakennuksissa*

Lakiehdotuksen kokonaisvaikutusten arviointi ilman energiamuodonkertoimien arvoja jää puutteelliseksi. Asialla on suuri merkitys, koska kertoimet määrittävät E-luvun arvon ja siten sen, että täyttääkö rakennus päästöttömälle rakennukselle annetut vähimmäisvaatimukset vai ei.

Lausuntopyynnön julkistamisen jälkeen, vasta muutama päivä ennen lausuntojen jättämisen päättämispäivää, YM julkaisi notifioitavaksi tarkoitetut versiot valtioneuvoston asetukseksi energiamuodon kertoimiksi sekä ympäristöministeriön asetukseksi uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta. Valmistelulle on kuitenkin ollut yli kaksi vuotta aikaa.

Lakiehdotukseen sisältyvä mahdollisuus saada vapautus vähimmäisvaatimusten täyttymisestä asettaa kuntien rakennusvalvonnalle melkoiset paineet käsitellä rakennusten omistajien arvioita energiatehokkuuden parantamisen edellytyksistä. Vaikka lakiehdotus sisältääkin maininnat vapautuksen myöntämisen edellytyksistä, on mahdollista, että käytännöt eri kunnissa muodostuvat kirjaviksi. Se olisi merkittävä heikennys rakennuksen omistajien oikeusturvaan.

Kannatamme silti tapauskohtaista arviointia, koska se mahdollistaa rakennusten omistajien erilaisten tilanteiden huomioonottamisen. Energiatehokkuusvaatimuksen täyttämisen ei ole

tarkoitus johtaa taloudelliseen ahdinkoon vaan päinvastoin hyötyihin sekä kohteen energialaskussa että ilmasto vaikutuksissa käytön aikana.

Pidämme hyvänä lakiehdotuksen kohtaa, joka kannustaa rakennuksen omistajia kartoittamaan helposti toteutettavia ja taloudellisesti kannattavia energiatehokkuustoimia. Erilaiset talotekniset ratkaisut, joilla parannetaan energian tarpeen mukaista käyttöä ja vähennetään hukkaa, hyödyttävät sekä rakennuksen omistajaa että käyttäjiä koko rakennuksen elinkaaren ajalla.

Kommenttinne 4 §:ään – *Aurinkoenergia rakennuksissa*

Suomi on onnistunut vähentämään riippuvuuttaan tuontienergiasta, kiitos puhtaaseen verkkosähköön tehtyjen kattavien investointien.

Aurinkoenergian tuotannon lisääminen rakennuksissa täydentää sähköenergiajärjestelmäämme, mikä lisää energiaomavaraisuutta ja rakennusten ja sähköverkon yhteistoimintaa. Jokainen rakennuksissa tuotettu kilowattitunti ja kilowatti huippukuormituksen aikana alentaa tehohiippuja sekä energiakustannuksia.

Lakiehdotus käsittelee ansiokkaasti aurinkoenergiajärjestelmien käyttöönoton konkreettisia edellytyksiä rakennuksissa. On olennaista, että aurinkoenergiaratkaisut voidaan sovittaa kuhunkin rakennukseen optimaalisesti sekä rakennusteknisten ominaisuuksien että etenkin energiantuotannon ja -kulutuksen kannalta.

Lakiehdotus tarjoaa riittävän jouston aurinkoenergian lisäämiselle rakennuksissa.

Kommenttinne 5 §:ään – *Pakkokeinot ja seuraamukset*

-

Kommenttinne 6 ja 7 §:ään – *Voimaantulo ja siirtymäsäännökset*

-

Kommenttinne vaikutusarvioinnista. Millaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole mainittu, tunnistatte liittyvän esitykseen?

Lausuntopyynnön julkistamisen jälkeen, muutama päivä ennen lausuntojen jättämisen päättymispäivää, YM julkaisi notifioitavaksi tarkoitetut versiot valtioneuvoston asetukseksi energiamuodon kertoimiksi sekä ympäristöministeriön asetukseksi uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta.

Kertoimien arvoihin ei esitetä järkevöittämistä siitäkään huolimatta, että sidosryhmät STK mukaanluettuna ovat esittäneet perusteltuja ehdotuksia todellisen energiatehokkuuden lisäämiseksi.

Tällä on käytännön merkitystä. Esimerkiksi kun paljon lämpöä käyttävä rakennus saneerataan siten, että osa sen lämmöntarpeesta korvataan lämpöpumpulla. Näin lämmön tarve vähenee ja sähkön tarve kasvaa. Laskennallisesti tuloksena on silti korkeampi E-luku, vaikka todellinen, reaali maailmassa ja energialaskussa mitattava energiatehokkuus paranee.

Esimerkissä kiinteistönomistajaa rangaistaan energiatehokkuusvalinnoista. Liian matala kaukolämmön kerroin-arvo voi jopa johtaa tuhlaamaan lämpöä. Se ei ole yhteiskuntamme ja rakennusten omistajien ja korjaajien kannalta oikein.

Energiatodistus ei ole pelkkä laskentaharjoitus, vaan sen tulisi kuvastaa todellista energian käyttöä. Jaamme ammattimaisten kiinteistönomistajien jo lausunnoissaan esittämän huolen energiatodistuksia ja E-luvun laskentatapaa koskevasta valmistelusta.

Väärät painokertoimet laskentasäännöissä johtavat korjausrakentamisen kustannusten kasvuun, energiaremonttien rahoituksen saantiin, kansantaloudellista optimiuraa korkeampiin lämmitysenergiakustannuksiin. Heikko energiatehokkuus johtaa kiinteistöjen arvonalennuksiin.

Olemme useaan otteeseen ehdottaneet energiamuodonkertoimille lukuarvoja, jotka vastaavat etenkin puhtaan sähköenergiamme päästöttömyyttä ja uusiutuvuutta. Yhteiskuntamme energiatulevaisuus on yhä vahvemmin sähköinen. Odotamme tämän näkyvän myös sähkön energiamuodonkertoimen lukuarvossa (0,5).

Muut kommentit

Muut kommentit

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pidämme lähtökohtana rakennusten energiatehokkuusdirektiivin tarkoituksesta: se asettaa tavoitteita uuden ja olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuuden lisäämiselle,

primäärienergian vähentämiselle ja uusiutuvan energian tuotannon lisäämiselle. Lisäksi siinä edellytetään rakennuksilta latausvalmiuksia sähköistyvää puhdasta liikennettä varten.

Rakennukset ovat yksi EU:n suurimmista energiankuluttajista, joten direktiivin tavoitteet ovat erittäin kannatettavia myös Suomessa. Direktiivi on myös keskeinen osa ilmasto- ja energiapolitiikkaa. Koko sääntelyn tavoite on muuttaa rakennussektoria energiatehokkaammaksi ja vähäpäästöisemmäksi. Sähköteknisen kaupan alan yrityksillä on tuotteita ja ratkaisuja, joilla rakennuksissa voidaan kuluttaa vähemmän energiaa silti tinkimättä suotuisista sisäolosuhteista ja joilla liikenteemme voidaan sähköistää.

Muhonen Sallamaari
Sähköteknisen Kaupan Liitto ry